

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 230/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA] zastúpeného advokátom JUDr. Gerhardom Zvolánekom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 49/2014, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tost 11/2015 z 1. apríla 2015 a jemu predchádzajúcim konaním a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2

a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 49/2014, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 5 Tost 11/2015 z 1. apríla 2015 (ďalej len „uznesenie z 1. apríla 2015“) a jemu predchádzajúcim konaním.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 22/2014 z 10. júna 2014 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu dôvodnej obavy z pokračovania v trestnej činnosti podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom jeho väzba začala plynúť 10. júna 2014 a započítali sa do nej aj 3 dni, počas ktorých bol zadržaný pred vydaním rozhodnutia o väzbe Špecializovaným trestným súdom.

K namietanému porušeniu práv sťažovateľa malo dôjsť v dôsledku podľa neho neprimeranej dĺžky konania, v ktorom sa rozhodovalo o jeho väzbe na základe ním podanej žiadosti o prepustenie, a to v dvoch prípadoch:

1. V prípade konania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu doručenej Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) 2. septembra 2014, ktorý tejto žiadosti nevyhovел a 18. septembra 2014 ju predložil Špecializovanému trestnému súdu. Špecializovaný trestný súd o tejto žiadosti rozhodol uznesením sp. zn. Tp 49/2014 z 3. októbra 2014 (ďalej len „uznesenie z 3. októbra 2014“), proti ktorému podal sťažovateľ sťažnosť prostredníctvom svojho obhajcu 20. októbra 2014. Spis v predmetnej veci bol 22. októbra 2014 predložený najvyššiemu súdu, ktorý o podanej sťažnosti sťažovateľa rozhodol uznesením sp. zn. 1 Tost 38/2014 z 29. októbra 2014 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu z 29. októbra 2014“). Z uvedeného vyplýva, že od podania žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 2. septembra 2014 až do vydania konečného rozhodnutia (uznesenia najvyššieho súdu z 29. októbra 2014) v predmetnej veci uplynuli skoro dva mesiace a sťažovateľ uvedený postup súdov zúčastnených na rozhodovaní v jeho veci považuje za nezákonný.

2. V prípade konania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu podanej 28. januára 2015, ktorej prokurátorka úradu špeciálnej prokuratúry nevyhovela, a preto bol 20. februára 2015 spis v predmetnej veci predložený Špecializovanému trestnému súdu, ktorý o nej rozhodol uznesením sp. zn. Tp 49/2014 z 5. marca 2015 (ďalej len „uznesenie z 5. marca 2015“). Proti tomuto uzneseniu z 5. marca 2015 podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola doplnená o písomné odôvodnenie prostredníctvom jeho obhajcu 12. marca 2015. O sťažnosti sťažovateľa rozhodol najvyšší súd uznesením z 1. apríla 2015. Sťažovateľ poukázal na to, že od podania žiadosti o prepustenie z väzby 2. septembra 2014 až do vydania končného rozhodnutia (uznesenie najvyššieho súdu z 1. apríla 2015) v predmetnej veci uplynuli necelé tri mesiace a s ohľadom na dĺžku tohto konania považuje uvedené uznesenie najvyššieho súdu z 1. apríla 2015 a jemu predchádzajúce konanie za nezákonné.

Na základe uvedeného sťažovateľ uviedol:

„... poukazujem na porušenie môjho práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 Ústavy SR..., práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR..., práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru..., práva podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru..., práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru...“

Na základy vyššie uvedených skutočností žiadam, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vydal nález, ktorým by Ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaniach vedených Špecializovaným trestným súdom pod sp. zn. Tp 49/2014 a Najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Tost 11/2015 v súvislosti s právom na osobnú slobodu a na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby. Požadujem tiež, aby bolo uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 11/2015 zo dňa 1. apríla 2015 zrušené a Najvyššiemu súdu prikázané, aby ma neodkladne prepustil z väzby.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom na pod sp. zn. Tp 49/2014, ako aj uznesením najvyššieho súdu z 1. apríla 2015 a jemu predchádzajúcim postupom.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

V súvislosti s touto časťou sťažnosti sťažovateľa ústavný súd ďalej poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej už vyslovil, že procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 6 dohovoru, ako aj z čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy sa týkajú tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) osoby a nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa

väzby. Ústavný súd preto tejto časti sťažnosti sťažovateľa, v ktorej namieta porušenie uvedených práv v súvislosti s konaním, v ktorom sa preskúmava zákonnosť jeho väzby, nevyhovet z dôvodu neexistencie vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označenými právami postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 49/2014, ako aj uznesením najvyššieho súdu z 1. apríla 2015 a jemu predchádzajúcim postupom.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru

2.1 K namietanému porušeniu práva na urýchlené rozhodovanie o zákonnosti väzby v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu podanej 2. septembra 2014 vedenom na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. Tp 49/2014

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva tento priebeh konania v predmetnej veci:

Úradu špeciálnej prokuratúry bola 2. septembra 2014 doručená žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ktorá bola uznesením Špecializovaného trestného súdu z 3. októbra 2014 zamietnutá a zároveň týmto uznesením bolo rozhodnuté o neprijatí písomného sľubu sťažovateľa (uvedené uznesenie bolo doručené sťažovateľovi 10. októbra 2014 a jeho obhajcovi 17. októbra 2014). Sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu z 3. októbra 2014 bola uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tost 38/2014 z 29. októbra 2014 (doručené sťažovateľovmu obhajcovi 18. novembra 2014) zamietnutá a zároveň v ňom uvedený súd neprijal písomný sľub sťažovateľa a rozhodol o tom, že jeho väzba nebude nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka.

V zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Podľa zistenia ústavného súdu o sťažnosti proti uzneseniu z 3. októbra 2014 bolo rozhodnuté už uznesením najvyššieho súdu z 29. októbra 2014 doručeným obhajcovi sťažovateľa 18. novembra 2014. Sťažnosť sťažovateľa bola daná na poštovú prepravu 24. apríla 2015 (ústavnému súdu bola doručená 27. apríla 2015).

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ sa ochrany označených práv vo vzťahu k namietanému postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní sp. zn. Tp 49/2014 o jeho žiadosti o prepustenie z väzby podanej 2. septembra 2014 domáhal až po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd dospel k záveru, že jeho sťažnosť je v tejto časti podaná oneskorene.

2.2 K namietanému porušeniu práva na urýchlené rozhodovanie o zákonnosti väzby v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu podanej 28. januára 2015 vedenom na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. Tp 49/2014

V súvislosti s námietkou porušenia označených práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu z 1. apríla 2015 a jemu predchádzajúcim postupom, ako aj postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 49/2014 ústavný súd predovšetkým poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej už vyslovil, že jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých

okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05).

Úradu špecializovanej prokuratúry bola 28. januára 2015 doručená žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ktorej nevyhovel, a preto 20. februára 2015 spis v predmetnej veci predložil Špecializovanému trestnému súdu. Špecializovaný trestný súd svojím uznesením z 5. marca 2015 zamietol žiadosť sťažovateľa a zároveň rozhodol o neprijatí jeho písomného sľubu a ponúknuť peňažnej záruky, ako aj o nenahradení jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka (uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 24. marca 2014). Proti uzneseniu z 5. marca 2015 podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu 12. marca 2015. Najvyšší súd o sťažnosti sťažovateľa rozhodol svojím uznesením z 1. apríla 2015 (doručené obhajcovi sťažovateľa 14. apríla 2015) tak, že ju zamietol.

Z popísaného priebehu konania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby z 28. januára 2015 je zrejmé, že konanie v predmetnej veci pred súdmi zúčastnenými na rozhodovaní v tejto veci trvalo spolu 53 dní. Dĺžku uvedeného konania podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za neprimeranú pre vydanie konečného rozhodnutia v tejto veci.

Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že k porušeniu práva sťažovateľa na urýchlené rozhodovanie o zákonnosti jeho väzby v uvedenom konaní nedošlo, a preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2015